

PM Rotel I (Dnr KS 2019/1333)

Riksintresseprecisering Karlberg - Stockholms centralstation

Remiss från Trafikverket

Remisstid den 20 oktober 2019

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Syftet med preciseringen är att beskriva riksintresset mellan Karlbergs driftområde och Stockholms central. Denna precisering ska utgöra ett underlag för stadens fysiska planering och tillståndsprövning. Den utgör även ett underlag för länsstyrelsen i Stockholms län när riksintresset ska bevakas och avvägning ska göras mellan olika riksintressen.

Det som avses med riksintresset är byggnader och anläggningar som har direkt samband med funktionen att bedriva järnvägstrafik, inklusive möjligheterna till drift och underhåll av anläggningen. Dessa ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra nyttjandet av anläggningen. Till järnvägens riksintresse hör även ett riksintresseanspråk för planerade och framtida ny- och ombyggnadsåtgärder. Riksintressepreciseringen utgår från tre planeringsperspektiv med tre tidshorisonter: nuläge, planerat (2030) och framtida (2045).

För att upprätthålla riksintresset gör Trafikverket en bedömning av markanspråket. Detta baseras på att Trafikverket bedömer ett utökat behov av spår på sträckan i framtiden. Inom och invid spårområdet anser Trafikverket att ingen ny bebyggelse ska tillkomma som kan skada riksintresset eller försvåra nyttjandet.

Områden som gränsar till järnvägsområdet utgör påverkansområde. Hänsyn till detta ska tas vid fysisk planering och tillståndsprövning. Påverkansområdet utgörs av en skyddszon som omfattar bestämmelser och riktlinjer för buller, vibrationer, elsäkerhet samt risk- och säkerhetsaspekter. Trafikverket har remitterat ärendet till Stockholms stad.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att Trafikverkets förslag till område samt påverkanområde av riksintresset bör begränsas.

Mina synpunkter

Stockholm ska byggas tätt, attraktivt och funktionsblandat utifrån stockholmarnas skiftande behov. Därför har staden höga ambitioner vad gäller bostadsbyggandet i staden vilket ställer höga krav på att hitta lämpliga platser för ny bebyggelse. Förslaget från Trafikverket är dock baserat på otydliga förutsättningar för framtiden, antaganden och prognoser. Förslaget i sin nuvarande form skulle omöjliggöra utveckling i området vilket inte är önskvärt ur stadens perspektiv.

I remissen ser det ut som att Klarastrandsleden inkluderas i förslaget som *framtida markanspråk*. Klarastrandsleden är redan ett riksintresse och benämns i *Översiktsplan för Stockholm stad*. Klarastrandsleden är en viktig länk i vägsystemet bland annat för godstransporter och Trafikverkets förslag saknar en analys över konsekvensen av att Klarastrandsleden kan påverkas av två riksintressen. Trafikverket gör bedömningen att behovet av nya spår på sträckan Karlberg – Stockholm centralstation kommer att öka framgent och än om staden kan dela den analysen får den nya riksintressepreciseringen av sträckan inte begränsa stadens utveckling. Staden ser därför, gärna ett nytt, omarbetat förslag från Trafikverket där riksintressepreciseringen är begränsat utifrån de synpunkter som framkommer i denna promemoria. Staden avstyrker förslaget och i övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande..

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Stockholm den 3 oktober 2019

ANNA KÖNIG JERLMYR

Bilaga

Remissen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Syftet med preciseringen är att beskriva riksintresset mellan Karlbergs driftområde och Stockholms central. Denna precisering ska utgöra ett underlag för stadens fysiska planering och tillståndsprövning. Den utgör även ett underlag för länsstyrelsen i Stockholms län när riksintresset ska bevakas och avvägning ska göras mellan olika riksintressen.

Det som avses med riksintresset är byggnader och anläggningar som har direkt samband med funktionen att bedriva järnvägstrafik, inklusive möjligheterna till drift och underhåll av anläggningen. Dessa ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra nyttjandet av anläggningen. Till järnvägens riksintresse hör även ett riksintresseanspråk för planerade och framtida ny- och ombyggnadsåtgärder. Riksintressepreciseringen utgår från tre planeringsperspektiv med tre tidshorisonter: nuläge, planerat (2030) och framtida (2045).

För att upprätthålla riksintresset gör Trafikverket en bedömning av markanspråket. Detta baseras på att Trafikverket bedömer ett utökat behov av spår på sträckan i framtiden. Inom och invid spårområdet anser Trafikverket att ingen ny bebyggelse ska tillkomma som kan skada riksintresset eller försvåra nyttjandet.

Områden som gränsar till järnvägsområdet utgör påverkansområde. Hänsyn till detta ska tas vid fysisk planering och tillståndsprövning. Påverkansområdet utgörs av en skyddszon som omfattar bestämmelser och riktlinjer för buller, vibrationer, elsäkerhet samt risk- och säkerhetsaspekter.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 13 september 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt kommunfullmäktiges budget 2019 ska Stockholm byggas attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skriftande behov. Ett omfattande riksintresseområde riskerar att leda till osäkerheter och begränsningar för denna utveckling. Stadsledningskontoret anser att ett mindre riksintesseområde än det som föreslagits är att föredra. Hänsyn till befintligt riksintesse tas vid detaljplanering och val av utformning i olika områden.

Stadsledningskontoret anser att Järnvägen med tillhörande anläggningar är en viktig funktion som måste få plats i staden. Det är samtidigt stor konkurrens om marken i staden och vad den ska användas till vilket kräver flexibilitet.

Stadsledningskontoret anser att Trafikverkets förslag till område samt påverkansområde av riksintresset bör begränsas. Förslaget baseras på oklara förutsättningar för framtiden, antaganden och trafikprognoser. Påverkansområdet i form av skydds zoner omfattar ett stort område och riskerar att omöjliggöra omkringliggande utveckling.

Områden som direkt påverkas av riksintesseförslaget

I Program för City finns stadens planer på överdäckning av spår och biltrafik. Staden har en vilja att få till mer bebyggbar mark för bostäder och arbetsplatser i detta område. Detta gäller området Västra City (det vill säga norr om Centralstationen och upp till Karlberg). Stadsledningskontoret poängterar att en bebyggelseutveckling i området Västra City inte får omöjliggöras.

i det remitterade materialet ser det ut som att Klarastrandsleden inkluderas i förslaget som *framtida markanspråk*. Klarastrandsleden är redan ett riksintresse och benämns i *Översiktsplan för Stockholm stad*. Det är också en viktig länk i vägsystemet bland annat för godstransporter. Stadsledningskontoret saknar en analys över konsekvensen av att Klarastrandsleden kan påverkas av två riksintressen.

Stadsledningskontoret vill slutligen lyfta fram att Stockholms stad inte fått tillgång till kartmaterial i originalformat. Vilket medfört svårigheter att i alla delar utläsa konsekvenserna av föreliggande förslag för riksintresseområdets geografiska utbredning.